Robert A. Heinlein

Şi el construi o casă în dungă, o casă în dungă.

He Built a Crooked House

„Veteranul” Robert Anson Heinlein (născut în 1907) este unul dintre cazurile fericite de îmbinare a capacităţii ştiinţifice (R. Heinlein este specialist în. balistică) cu talentul de povestitor. A debutat în anul 1937, cu schiţa Linia vieţii, continuând apoi publicarea, cu regularitate de metronom, a zeci de romane şi a sute de povestiri – pentru care este socotit drept cel mai important autor al „vârstei de aur” a Science Fiction-ului.

Remarcabile sunt romanele Soldaţii din trupele stelare (apărut în 1959) – o tramă foarte ingenioasă dar, în acelaşi timp, din păcate, o apologie a războiului, fie el şi galactic – şi Străin într-o ţară străină – ambele au obţinut prestigiosul premiu „Hugo”, una dintre cele mai importante distincţii acordate în literatura S. F. americană (ca urmare a consultării cititorilor).

Numeroasele sale schiţe şi nuvele – între care cele din culegerea Zilele trecute ale viitorului se ocupă de istoria civilizaţiei umane din următoarele trei secole – i-au adus şi ele, distincţiile „Hugo” şi „Nebula” (ultima acordată de către Asociaţia scriitorilor profesionişti americani).

Întreaga sa operă (cu mici excepţii) ni-l prezintă pe R. Heinlein ca pe un vizionar care priveşte cu încredere viitorul umanităţii.

Povestea casei sucite („Şi el construi o casă în dungă, o casă în dungă.”), apăruta în 1941, este un exemplu savuros, de aplicare a unei pseudotopologii prin care R. Heinlein îşi etalează, cu umor, debordanta sa imaginaţie.

Peste tot în lume, americanii au renume de trăsniţi.

În general, ei admit că acuzaţia are un oarecare temei, dar indică drept focar al infecţiei – California.

Californienii afirmă sus şi tare că proasta lor reputaţie trebuie pusă numai şi numai pe seama localnicilor de la Los Angeles şi din împrejurimi. Cei din Los Angeles, când n-au încotro, îşi recunosc defectul dar adaugă imediat: „De la Hollywood ni se trage. Ce vină avem noi? Nu noi l-am pus aici, a răsărit aici pur şi simplu.” Celor din Hollywood nu le pasă; ei cu asta se mândresc. Dacă vă interesează, ei sunt gata să vă conducă prin Laurel Canyon „unde avem cazurile extreme”. Cei de aici – femei cu pulpe bronzate şi bărbaţi în pantaloni scurţi, tot timpul ocupaţi să-şi construiască şi să-şi reconstruiască locuinţele lor aiurite şi veşnic neterminate – privesc cu dispreţ la creaturile anoste care locuiesc în apartamente standard şi-şi păstrează pentru ei orgoliul secret că ei, şi numai ei, ştiu să trăiască.

Lookout Mountain Avenue este numele unui canion lateral ce şerpuieşte în sus, din Laurel Canyon. Cei din împrejurimi preferă să nu-i ştie de nume: la urma urmei, o limită tot trebuie să existe undeva!

Sus, pe Lookout Mountain, la numărul 8775, locuia Quintus Teal, licenţiat în arhitectură.

În sudul Californiei, până şi arhitectura e aparte. Crenvurştii fierţi, numiţi „hot dogs (câini fierbinţi – n.t.), se vând la o tarabă a cărei formă nu-şi dezminte numele: „La Căţeluş„. Cornetele de îngheţată le iei tot de la un cornet de îngheţată, dar mai mare şi de ghips, în timp ce reclama de neon „Cumpăraţi pălării mexicane” se va afla neapărat pe acoperişul unei clădiri în formă de pălărie mexicană. Benzină, petrol sau hărţi turistice poţi cumpăra numai la umbra unor aripi de avion trimotor de transport, în timp ce toaleta, garantată şi verificată din oră-n oră pentru confortul dvs., va fi plasată chiar în carlingă. Toate astea mai pot impresiona sau amuza pe turişti, dar localnicii, umblând cu capul gol sub renumitul soare arzător al Californiei, le iau ca de la sine înţelese.

Quintus Teal considera eforturile colegilor săi întru arhitectură ca fiind lipsite de cutezanţă, stângace şi timide.

— Ce este o casă? îl întrebă Teal pe prietenul său, Homer Bailey.

— Păi., începu Bailey precaut, în linii marii vorbind, aş fi zis întotdeauna că o casă e aşa, o chestie care să te apere de ploaie.

— Aiurea! Eşti la fel de înafară ca toţi ăilalţi.

— N-am spus că-i o definiţie completă.

— Ce completă! Nici măcar nu eşti pe-aproape. Din punctul tău de vedere, am putea foarte bine să ne ghemuim şi-n peşteri. Dar nu-ţi fac nici o vină, continuă Teal mărinimos. În definitiv nu eşti cu nimic mai prejos decât atâţia cârpaci care mai fac şi pe arhitecţii. Chiar şi Modernii, ce altă mare scofală au făcut decât c-au abandonat stilul „tort cu frişca” pentru stilul „cutie de chibrite”; ce folos că-n locul danteluţelor de ghips i-au trântit la crom şi nichel, dacă-n inima lor au rămas la fel de conservatori şi tradiţionalişti ca o judecătorie de provincie? Neutră! Schindler! Ce poţi vedea la neisprăviţii ăştia? Ce are Frank Lloyd Wright şi eu n-am?

— Comenzi! Răspunse scurt prietenul său.

— Ce. cum spui? Se poticni Teal în propriu-i debit verbal, derutat o clipă, dar îşi reveni imediat. Comenzi! Perfect. Dar de ce? Pentru că eu refuz să mă gândesc la o casă ca la o grotă tapisată. Eu o concep ca pe un dispozitiv de locuit, un proces vital, ceva viu şi dinamic, care se modifică în funcţie de dispoziţia locatarului, nu un sicriu mort, static şi supradimensionat. De ce să fim noi prizonierii concepţiilor anchilozate ale străbunicilor noştri? Orice prost care ştie o brumă de geometrie descriptivă poate proiecta o casă obişnuită. Dar oare geometria statică a lui Euclid e singura matematică posibilă? Şi de ce trebuie să ignorăm complet teoria Picard-Vessiot? Dar sistemele modulare? Ca să nu mai vorbim despre ce ne-ar putea oferi stereochimia. Chiar să nu fie loc în arhitectură pentru transformare funcţională, pentru homomorfologie, pentru structuri dinamice?

— Al naibii să fiu dacă ştiu, răspunse Bailey. Poţi la fel de bine să-mi vorbeşti şi despre a patra dimensiune, cât mă pricep eu.

— Şi de ce nu? De ce să ne limităm la. Ia stai! Homerule, cred c-ai nimerit-o. În fond, de ce nu? Gândeşte-te la bogăţia infinită a articulaţiilor şi racordurilor în patru dimensiuni. Ce mai casă. Ce mai casă. Rămase nemişcat, clipind absorbit din ochii-i spălăciţi şi bulbucaţi.

Baile se ridică şi-l scutură de braţ:

— Deşteptarea! Ce naiba tot îndrugi acolo, patru dimensiuni? Timpul e a patra dimensiune; nu poţi bate cuie în aşa ceva.

Teal se scutură:

— Sigur. Sigur. Timpul e a patra dimensiune, dar mă gândeam la o a patra dimensiune spaţială, aşa cum sunt lungimea, lăţimea şi grosimea. Ca economie de material şi avantaje de amplasament, nimic n-ar putea-o întrece. Ca să nu mai vorbim despre economia de teren; ai putea aşeza o casă cu opt camere pe un teren ocupat în mod normal de o singură cameră. Ca un teseract.

— Ce-i aia teseract?

— N-ai umblat la şcoală? Un teseract e un hiper-cub, o figură de formă pătrată având patru dimensiuni, aşa cum un cub are trei şi un pătrat are două. Uite, să-ţi arăt.

Teal se repezi la bucătărie şi se întoarce cu o cutie de scobitori pe care le răsturnă pe masa dintre ei, dând neglijent la o parte paharele şi o sticlă aproape goală de gin olandez.

— Îmi trebuie nişte plastilină. Parcă aveam pe-aici săptămâna trecută. Scotoci într-un sertar de la un birou în dezordine ce astupa un colţ întreg al sufrageriei şi scoase la iveală o bucată unsuroasă de lut de modelaj.

— Asta-i.

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Îţi arăt acum.

Teal ciupi la repezeală bucăţele mici din bulgărele de lut şi făcu din ele cocoloaşe de mărimea unui bob de mazăre. Înfipse scobitori în patru dintre ele şi le prinse laolaltă într-un pătrat.

— Aşa! Ăsta-i un pătrat.

— Evident.

— Încă unul la fel, alte patru scobitori şi facem un cub. Scobitorile formau acum carcasa unei cutii rectangulare, un cub, cu câte-o bilă de lut la fiecare colţ. Acum facem alt cub, identic cu primul, şi cele două cuburi vor forma două laturi ale unui teseract.

Bailey se apucă să-l ajute şi el la rotunjitul bilelor de lut pentru al doilea cub, clar, furat de plăcerea atingerii lutului docil, se trezi frământându-l modelându-l în neştire.

— Uite, zise, etalându-şi opera, o mică figurină, Ţigăncuşa Rose Lee.

— Seamănă mai mult cu Gargantua, ar trebui să te dea în judecată. Acum fii atent. Deschizi un colţ al primului cub, inserezi al doilea cub la un colţ şi apoi închizi colţul. Apoi mai iei opt scobitori şi uneşti baza primului cub cu baza celui de-al doilea într-un plan oblic, la fel faci şi cu părţile superioare.

Făcu asta rapid, în timp ce vorbea.

— Şi asta ce vrea să fie? întrebă Bailey bănuitor.

— Asta-i un teseract, opt cuburi formând laturile unui hipercub cu patru dimensiuni.

— Pare mai degrabă un răşchitor stricat. Şi pe urmă, n-ai decât două cuburi. Unde-s celelalte şase?

— Pune-ţi la lucru imaginaţia, omule! Presupunem că faţa de sus a primului cub e legată de faţa de sus a celui de-al doilea cub: ăsta-i cubul numărul trei. Apoi cele două baze, apoi feţele anterioare, cele posterioare, cele din dreapta, cele din stânga: opt cuburi.

I le arătă.

— Mda. Le văd. Dar totuşi nu-s cuburi; parcă-s de-alea, cum le zice. prisme. Nu-s pătrate, sunt oblice.

— Asta-i numai după cum te uiţi la ele, în perspectivă. Dacă ai desena pe o foaie de hârtie un cub, feţele laterale ar veni pieziş, nu? Asta-i perspectiva. Când priveşti o figură cvadridimensională în spaţiu tridimensional, sigur că îţi apare teşită. Dar astea opt rămân totuşi cuburi.

— Aşa or fi pentru tine, frate, dar eu tot teşite le văd.

Teal nici nu-l luă în seamă şi continuă:

— Acum consideră că ăsta-i scheletul unei case cu opt camere: o cameră-i la parter – de serviciu, magazie şi garaj. Deasupra, la etaj, ai dintr-o dată şase camere: salon, sufragerie, baie, dormitoare şi celelalte. Şi sus de tot, în vârf, complet izolat şi cu geamuri pe toate cele patru laturi, este biroul dvs., d-le Bailey. Ei? Cum vă place?

— Parcă vana din baie-i atârnată de tavanul salonului. Camerele astea se încolăcesc una-ntr-alta ca o caracatiţă.

— Numai în perspectivă, numai în perspectivă. Uite, s-o fac şi altfel, ca s-o vezi mai bine.

De data asta, Teal făcu mai întâi un cub din scobitori întregi, făcu apoi altul din jumătăţi de scobitori şi-l plasă exact în centrul primului cub, suspendându-l acolo cu alte bucăţi de

scobitori care legau oblic colţurile cubului mai mic de colţurile cubului mai mare.

— Acuma, cubul mare e parterul, iar cubul mic din mijlocul lui e biroul de la ultimul etaj. Celelalte şase cuburi sunt camere. Pricepi?

Bailey studie figura, apoi clătină din cap:

— Tot nu văd decât două cuburi, unul mare şi unul mic. Celelalte şase mi se par acum trunchiuri de piramidă în loc de prisme, dar cuburi tot nu-s.

— Sigur, sigur, le vezi acum din altă perspectivă. Nu poţi pricepe atâta lucru?

— Bine, hai să fie. Dar camera din interior, aia. E complet încercuită între marafeturile astea. Parcă ziceai că are geamuri pe toate laturile.

— Are, sigur. Ţi se pare numai că-i închisă acolo. Asta-i marea calitate a unei case-teseract: expunere exterioară completă a fiecărei camere şi totuşi fiecare zid deserveşte două camere, astfel că o casă cu opt camere necesită o fundaţie de o singură cameră. E revoluţionar.

— Poţi să-i zici şi aşa. Eşti nebun. Bun. Nu poţi construi o casă ca asta. Camera închisă în interior e în interior şi acolo rămâne.

Teal îşi privi prietenul cu o exasperare abia ţinută-n frâu:

— Tipi ca tine ţin arhitectura în scutece. Câte feţe are un cub?

— Şase.

— Şi câte-s înspre interior?

— Cum? Niciuna. Toate-s înspre exterior.

— Perfect! Acum ascultă aici: un teseract are opt laturi cubice, toate înspre exterior. Urmăreşte-mă. Am să deschid acest teseract aşa cum deschizi o cutie de carton până devine plană. Aşa o să poţi vedea şi tu toate cele opt cuburi. Lucrând foarte rapid, construi patru cuburi unul peste altul – un turn fragil. Apoi mai construi patru cuburi pe cele patru feţe rămase libere ale celui de-al doilea cub dinspre baza turnului. Schelăria se cam clătina din încheieturile-i nesigure de lut, dar stătea totuşi în picioare: opt cuburi dispuse în cruce răsturnată, o cruce dublă, căci ultimele patru cuburi adăugate lateral indicau patru direcţii. Vezi acum? Baza de susţinere e camera de la parter,

următoarele şase cuburi sunt camerele propriu-zise, iar biroul tău e ăsta din vârf.

De data asta, Bailey privea ceva mai aprobator decât la celelalte figuri:

— Acum cel puţin pot să-l înţeleg. Spui că şi ăsta-i tot teseract?

— E un teseract desfăşurat în trei dimensiuni. Ca să-l faci la loc, rabatezi cubul de sus pe cel de jos, pliezi cuburile laterale până întâlnesc cubul de sus şi uite-l la loc. Toată înfăşurarea asta o faci bineînţeles într-o a patra dimensiune: nu deformezi niciunul din cuburi, nici nu le bagi unul într-altul.

Bailey continua să studieze mai departe şubreda schelărie.

— Ascultă, spuse în cele din urmă, de ce nu laşi baltă toată speculaţia asta cu împăturitul într-a patra dimensiune – că tot n-o poţi face – de ce nu te-apuci chiar să clădeşti o casă ca asta?

— Cum adică nu pot?! E o simplă problemă matematică.

— Las-o mai domol, băieţaş! O fi ea simplă în matematică, dar nimeni n-o să-ţi aprobe planul de construcţie. A patra dimensiune nu există: ia-ţi gândul de la ea, În schimb, ideea asta de casă. ar putea prezenta unele avantaje.

Brusc, Teal rămase cu privirea aţintită asupra modelului:

— Îhîm. poate că zici tu ceva. Am putea să avem acelaşi număr de camere şi să economisim tot atâta teren la fundaţii. Aşa şi-o să punem etajul în cruce orientat spre nord-est, sud-vest etc. Pentru ca fiecare cameră să aibă lumină toată ziua. Axa centrală se pretează mai mult ca perfect la încălzire centrală. Punem sufrageria spre nord-est şi bucătăria spre sud-est, cu geamuri mari, panoramice, în fiecare cameră. OK, Homer. Aşa o fac. Unde vrei să ţi-o construiesc?

— Stai un pic! Stai blând! N-am zis s-o construieşti pentru mine.

— Ba bine că nu. Atunci pentru cine? Soţia ta parcă-şi dorea o casă nouă: poftim, asta e!

— Da, dar dna Bailey îşi doreşte o casă în stil Georgian.

— S-a gândit şi ea numai aşa. Femeile nu prea ştiu ce vor.

— Doamna Bailey ştie.

— I-o fi băgat în cap ideea asta vreo fosilă de arhitect. Conduce o maşina tip 1941, nu? Se îmbracă după ultima modă –

atunci de ce să locuiască într-o casă ca din secolul optâşpe? Casa asta chiar o s-o ia înaintea stilului 1941: un avans de ani de zile în viitor. Va fi senzaţia oraşului, ce mai!

— Bine. dar mai întâi să stau de vorbă cu ea.

— Nici nu te gândi. Îi facem o surpriză. Mai bea un pahar.

— Oricum, nu putem face nimic chiar din momentul ăsta. Doamna Bailey şi cu mine plecăm mâine la Bakersfield. Compania începe mâine acolo nişte forări.

— Absurd! Asta-i chiar ocazia care ne trebuie. Va fi o surpriză pentru ea când vă întoarceţi. Îmi completezi un cec acum pe loc şi-ai scăpat de griji.

— Nu prea pot să fac nimic până nu mă sfătuiesc cu ea. N-o să-i prea placă.

— Ia ascultă, cine cântă la voi în casă, cocoşul sau găina?

Cecul fu semnat pe la jumătatea celei de-a doua sticle.

Lucrurile merg repede în sudul Californiei. Casele obişnuite se ridică într-o lună. Graţie zelului şi asiduităţilor lui Teal, casa teseract se ridică ameţitor spre cer, într-o zi cât altele într-o săptămână, şi în curând etajul în formă de cruce străpunse spaţiul spre cele patru zări. Avu de furcă la început cu inspectorii din pricina celor patru camere suspendate, dar proptindu-le solid în bârne şi în suluri de bancnote, îi convinse prea bine de soliditatea construcţiei.

Conform înţelegerii, în prima dimineaţă după întoarcerea soţilor Bailey, Teal îşi trase punctual maşina în faţa reşedinţei lor. Apăsă din răsputeri pe claxonul său cu două tonuri. Bailey scoase capul pe uşă:

— De ce nu foloseşti soneria?

— Prea înceată, răspunse Teal vesel. Sunt un om de acţiune. Dna Bailey e gata? Ah, dnă Bailey! Bine aţi venit acasă, bine aţi venit! Urcaţi-vă, avem o surpriză pentru dumneavoastră!

— Draga mea, îl cunoşti desigur pe dl Teal, interveni Bailey încurcat.

Dna Bailey pufni:

— Cum să nu-l cunosc, Homer, noi mergem cu maşina noastră!

— Desigur, dragă.

— Grozavă idee, sări Teal, trage mai tare ca a mea, ajungem mai repede! Conduc eu, ştiu drumul. Luă cheile de la

Bailey, se aşeză la volan şi porni motorul înainte ca dna Bailey să mai poată spune ceva.

— Nu vă faceţi griji pentru felul cum conduc, o linişti el pe dna Bailey, întorcând capul spre ea în timp ce maşina pornea ca din puşcă în josul străzii şi o coti apoi pe autostrada Sunset. Asta-i o chestiune de putere şi control, un proces dinamic, exact ca-n cazul meu. N-am avut pân-acum nici un accident grav.

— Nici n-o să ai decât unul singur, observă ea caustic. Eşti aşa de amabil să stai cu ochii la drum?

Teal se porni să-i explice că circulaţia nu e o problemă de vedere, ci de integrare intuitivă a traiectoriei, vitezei şi probabilităţii, dar Bailey i-o tăie scurt:

— Unde-i casa, Quintus?

— Ce casă? Întrebă dna Bailey, brusc alertată. Ce fel de casă, Homer? Nu cumva te-ai apucat să pui ceva la cale fără ştirea mea?

Teal interveni, cu tactul său diplomatic:

— Desigur că-i vorba, nu-i aşa, dnă Bailey, de o casă. Şi ce casă! E o surpriză pentru dumneavoastră din partea unui soţ devotat. Aşteptaţi numai şi-o să vedeţi.

— O să văd, aprobă ea sumbru. Ce stil e?

— Această casă inaugurează un nou stil. O noutate mai recentă chiar decât televiziunea, mai nouă decât săptămâna care n-a început încă. Trebuie s-o vezi ca s-o apreciezi. Apropo, continuă el repede ca să prevină orice ripostă, voi aţi simţit cutremurul de azi-noapte?

— Cutremur? Ce cutremur? Homer, a fost cutremur?

— Numai unul mic, zise Teal, pe la două noaptea. Dacă nu eram treaz, nici nu-l simţeam.

Dna Bailey se înfiora:

— Oh, ce locuri groaznice! Ai auzit, Homer? Ne puteam trezi morţi la noi în pat şi nici să nu prindem de veste. De ce m-am luat după tine şi-am plecat din Iowa?

— Dar, dragă, protestă el fără speranţă, ştii doar că tu ai ţinut să venim în California. Nu-ţi plăcea la Des Moines.

— Nu răscolim acum tot ce-a fost, replică ea ferm. Eşti bărbat: trebuia să te fi gândit dinainte. Auzi, cutremure!

— Grija asta cel puţin n-o s-o mai aveţi în noua locuinţă, dnă Bailey, Îi spuse Teal. Este absolut complet asigurată

împotriva cutremurelor; fiecare parte e într-un echilibru dinamic perfect cu toate celelalte părţi.

— Sper să fie aşa. Unde-i casa?

— Imediat după curba asta; Uite, aicea-i semnul. O săgeată mare, în genul cultivat de rezidenţii marilor domenii funciare, proclama cu litere prea mari şi prea stridente până şi pentru sudul Californiei:

CASA VIITORULUI!

COLOSAL – NEMAIPOMENIT – REVOLUŢIONAR.

Iată cum vor trăi nepoţii dumneavoastră!

Q. Teal, Arhitect

— Bineînţeles că asta o s-o dăm jos, adăugă repede, observând expresia de pe faţa ei, de îndată ce-o să vă instalaţi aici. Ieşi din ultimul viraj şi, în scrâşnet de frâne, opri maşina în faţa Casei Viitorului. Voila! Cu ochii la feţele lor, aştepta efectul.

Bailey privea lung, neştiind ce să mai creadă, dna Bailey cu neplăcere făţişă. Văzură o simplă masă cubică, având uşi şi ferestre, lipsită însă de orice detalii arhitectonice, cu excepţia unor complicate motive decorative de inspiraţie matematică.

— Teal, întrebă Bailey rar, ce-ai avut de gând? Abia atunci îşi întoarse şi Teal ochii spre casă. Nici urmă din turnul bizar cu camere crescute-n lături la primul etaj. Nici urmă din cele şapte camere de deasupra parterului. Nimic decât o singură cameră, aşezată simplu pe fundaţii.

— Mii de lighioane turbate! Răcni. Am fost jefuit! O luă la fugă. Dar nu-i folosi la nimic. Din faţă sau din spate – aceeaşi poveste: celelalte şapte camere se făcuseră nevăzute, dispăruseră complet. Bailey îl ajunse din urmă şi-l prinse de braţ:

— Explică-te! Cum adică ai fost jefuit? Cum de te-ai apucat să construieşti aşa ceva?

— Doar nu aşa ne-a fost înţelegerea.

— Dar nici n-am construit. Eu am făcut exact aşa cum am stabilit împreună, o casă cu opt camere, de forma unui teseract desfăşurat. Aici e sabotaj, asta e! Invidia! Ceilalţi arhitecţi din oraş n-au făcut imprudenţa să mă lase să termin: ştiau că s-a zis cu ei dacă apuc s-o termin.

— Când ai fost aici ultima oară?

— Ieri după-amiaza.

— Şi totul era în regulă?

— Da. Grădinarii tocmai îşi isprăveau treaba. Bailey privi în jur la peisajul impecabil dichisit.

— Nu văd cum ar fi putut dărâma şi trambala cineva ditamai şapte camere într-o singură noapte fără să se-atingă de-un fir de iarbă din grădina asta.

Teal privi şi el în jur.

— Nu prea văd nici eu. Nu mai înţeleg nimic. Doamna Bailey veni lingă ei.

— Hello, ce faceţi, mă lăsaţi să mă distrez singură? Acum, dacă tot suntem aici, am putea s-o inspectăm puţin, deşi te previn, Homer, n-o să-mi placă.

— Sigur c-am putea, se grăbi Teal şi scoase din buzunar o cheie cu care deschise uşa principală. Poate dăm de nişte urme.

Holul de la intrare era în perfectă ordine, panourile glisante care-l separau de garaj erau date de-o parte, permiţând privirii să cuprindă întreaga încăpere.

— Pare în regulă, observă Bailey. Haidem până sus pe acoperiş, poate reuşim să reconstituim ce s-a întâmplat. Unde-i scara? Şi pe-asta au furat-o?

— A, nu, zise Teal. Ia uite. Apăsă pe un buton de sub întrerupătorul de lumină; o planşă din tavan alunecă în jos fără zgomot trăgând după sine un şir zvelt de trepte. Articulaţiile de susţinere erau argintii, din duraluminiu, iar treptele şi balustrada din plastic transparent. Teal nu-şi mai găsea locul, ca un băieţandru după ce i-a mers o cacealma la cărţi, în timp ce doamna Bailey se muie vizibil. Era o splendoare.

— Destul de hoaţă, admise Bailey. Dar zadarnic, că tot nu duce nicăieri.

— Te uiţi la ăsta. Îi urmări Teal privirea. Capacul se dă singur la o parte cum te apropii de el. Scările fixe sunt astăzi un anacronism. Haide! Cum spusese, capacul de la capătul scărilor se deschise singur în faţa lor de cum urcară şi le permise să iasă deasupra, însă nu unde se aşteptau, pe acoperişul singurei camere care se vedea de jos. Se treziră c-au ajuns în mijlocul uneia din cele cinci camere de la etaj, cum prevedea proiectul iniţial al clădirii.

Pentru prima dată de când se ţinea minte, Teal nu găsi nimic de spus. Bailey îl imită, muşcându-şi ţigara.

Totul era în perfectă ordine. În faţa lor, printr-o uşă deschisă şi printr-un panou transparent, se profila bucătăria –

supremul vis şi ultimul strigăt al tehnicii culinare – numai metal inoxidabil, mobilă încorporată, lumini aparente, aranjament funcţional. La stânga sufrageria, nepretenţioasă, dar elegantă şi primitoare, îşi aştepta musafirii cu mobilele aliniate sărbătoreşte.

Fără a mai întoarce capul, Teal ştia acum că biblioteca şi salonul vor fi şi ele acolo, la locul lor, pe cât de palpabile pe atât de imposibile.

— Ei bine, trebuie să admit că e încântător, îşi dădu dna Bailey asentimentul, iar pentru bucătărie pur şi simplu îmi lipsesc cuvintele, aşa-i de nostimă; deşi n-aş fi ghicit niciodată după cum arată pe dinafară că această casă are atâtea camere la etaj. Desigur, unele schimbări vor mai fi de făcut. Biroul de-aici. dacă l-am muta aici şi-am pune comoda dincoace.

— Termină, Matilda! O bruscă Bailey. Ce-ai de spus, Teal?

— Dar de ce, Homer Bailey! Chiar.

— Termină, am zis. Teal, vorbeşte! Arhitectul abia îşi mai târşâia trupul deşirat.

— Nici nu îndrăznesc să vorbesc. Hai mai bine să mergem sus.

— Cum?

— Uite-aşa. Mai apăsă pe un buton; o altă scară, copie în culori mai închise a celei care-i adusese de jos, le deschise accesul spre etajul următor. O urcară, doamna Bailey bodogănind în spate şi ajunseră în dormitorul central. Storurile erau lăsate, ca şi la camerele de jos, dar o lumină difuză se aprinse automat. Teal apăsă imediat pe alt buton, care comanda o altă scară şi se grăbiră sus, în biroul de la ultimul nivel.

— Ascultă, Teal, sugeră Bailey după ce-şi trase răsuflarea, nu putem ajunge pe acoperişul de deasupra? De-acolo am putea arunca o privire în jur.

— Sigur că da, există o platformă de observaţie. Mai urcară încă o scară, a patra, dar când capacul din tavan se deschise pentru a-i lăsa să iasă deasupra, se treziră nu pe acoperiş, ci în holul de la parter, pe unde intraseră în casă.

Domnul Bailey se făcu pământiu.

— Pe toţi sfinţii, strigă el, astea-s locuri necurate. Noi ieşim afară de-aici. Îşi apucă nevasta, deschise dintr-o smucitură uşa de la intrare şi se năpustiră afară din casă.

Teal era mult prea preocupat ca să-i mai pese de plecarea lor. Exista o explicaţie pentru toate acestea, o explicaţie pe care refuza s-o accepte. Fu obligat să lase însă la o parte examinarea acestei explicaţii, din cauza unor strigăte răguşite care veneau de undeva de deasupra. Deblocă scara din tavan şi se repezi pe ea în sus. În camera centrală, Bailey stătea aplecat peste dna Bailey care leşinase. Sesizând imediat situaţia, Teal se duse la un bar din salon, turnă trei degete de coniac şi se întoarse cu paharul la Bailey:

— Uite. asta o să-i facă bine. Bailey îl dădu pe gât.

— Era pentru dna Bailey, zise Teal.

— Lasă mofturile. Îl repezi Bailey. Adă-i altul. Teal îşi luă măsurile de rigoare şi-şi turnă şi lui unul, apoi se întoarse cu o doză potrivită pentru soţia clientului său. O găsi deschizând ochii.

— Luaţi-l, dnă Bailey, îşi catifelă el vocea, o să vă simţiţi mult mai bine.

— Nu mă ating de alcool, protestă ea, şi-l dădu pe gât dintr-o înghiţitură.

— Acum spuneţi-mi ce vi s-a întâmplat, îndrăzni Teal. Credeam că aţi plecat.

— Dar aşa am şi făcut. am ieşit pe uşa de jos şi ne-am pomenit aici, în salon.

— Ei, drăcia dracului! Hmm. un moment, un moment. Teal se duse la geamul panoramic din fundul salonului, pe care-l găsi deschis. Precaut, îşi scoase capul pe fereastră. Dar fereastra nu dădea spre peisajul californian cunoscut, ci spre interiorul camerei de la parter, ori spre o copie identică a acesteia. Nu zise nimic, se întoarse la trapa scărilor, pe care-o lăsase deschisă, şi privi în jos. Camera de la parter era încă acolo, la locul ei. Cum-necum, reuşea să se afle simultan în două locuri, la etaje diferite.

Se întoarse în salon şi se aşeză într-un fotoliu scund şi adânc, în faţa lui Bailey, privindu-l peste vârful genunchilor osoşi.

— Homer, zise el grav şi rar, ştii ce s-a întâmplat?

— Nu, nu ştiu ce s-a-ntâmplat, dar se-ntâmplă ceva urât de tot dacă nu aflu acum, urgent, tot ce s-a petrecut!

— Homer, asta-i răzbunarea propriilor mele teorii. Casa asta este un teseract adevărat.

— Ce-i asta, Homer, despre ce vorbeşte?

— Stai, Matilda, stai. Teal, stimabile, nu fi ridicol! Ăsta-i un hocus-pocus de-al tău, pentru care n-am acum nervi. Uite, ai speriat-o de moarte pe doamna Bailey şi m-ai scos şi pe mine din ţâţâni. Tot ce vreau acum e să ies imediat de aici, înţelegi, fără trape şi uşi false şi-alte glume nesărate.

— Te rog nu vorbi în numele altora, Homer, îl întrerupse doamna Bailey. Nu m-am speriat. Mi s-a făcut şi mie rău un pic, pentru un moment. Din cauza inimii. În familia noastră toţi suntem aşa, mai delicaţi şi mai sensibili. Cu păsăractu' ăsta ce-i? explică, să-nţelegem şi noi, d-le Teal. Te ascultăm.

Îi expuse cât mai accesibil, făcând faţă numeroaselor întreruperi, teoria pe care se baza construcţia casei.

— Dar, după cum putem constata, dnă Bailey, îşi încheie el expunerea, deşi perfect stabilă în trei dimensiuni, casa nu s-a mai dovedit a fi la fel de stabilă şi în a patra dimensiune. Am construit-o în forma unui teseract desfăşurat, deschis; ceva s-a întâmplat, o trepidaţie sau un şoc, şi s-a închis la loc în forma ei normală, s-a împăturit la loc. Pocni brusc din degete. Sigur că da! Cutremurul!

— Ce cutremur?

— Asta era, sigur, mica zgâlţâitură de azi-noapte. Văzută cvadridimensional, casa era ca un plan rezemat instabil pe o muchie, într-un echilibru fragil. Un bobârnac şi s-a răsturnat, a alunecat pe rosturile lui normale şi s-a aşezat într-o figură cvadridimensională stabilă.

— Parcă te lăudai cât de sigură e casa.

— Este, tridimensional.

— Eu n-aş numi sigură o casă, observă Bailey incisiv, care se prăbuşeşte la prima zgâlţâitură.

— Dar uită-te-n jur, omule! Protestă Teal. Nimic nu-i clintit din loc, nici măcar un gemuleţ pleznit. Rotaţia în a patra dimensiune nu poate atinge cu nimic o figură tridimensională, nu mai mult decât poţi tu clinti literele tipărite pe o pagină când o-ntorci. Dacă ai fi dormit azi-noapte aici, nici nu te-ar fi trezit.

— Tocmai de asta mi-e teamă mai mult. Nu cumva din întâmplare marele tău geniu şi-a pus şi problema cum o să ieşim din capcana asta stupidă?

— Hă? A, da, tu şi cu doamnă Bailey v-aţi pornit să ieşiţi şi-aţi aterizat iar aici, aşa-i? Dar sunt sigur că nu-i nici o

problemă de fapt – cum am intrat aşa şi ieşim. Uite, să-ncerc. Încă vorbind, se ridică în picioare şi se năpusti în jos pe scări. Deschise dintr-o smucitură uşa de la intrare, trecu pragul şi se pomeni zgâindu-se la tovarăşii săi dintr-un alt unghi al aceluiaşi salon de la etaj, de unde abia plecase. Mda, parcă ar fi ceva care cam scârţâie, admise zâmbitor. O chestie pur tehnică, deşi, la o adică, putem oricând ieşi şi pe fereastră. Trase draperiile lungi care acopereau fereastra largă cât un perete întreg al salonului. Se opri brusc.

— Hm-mm, zise, foarte interesant.

— Ce-i aşa interesant? Veni Bailey lângă el.

— Asta. Fereastra se deschidea direct spre interiorul sufrageriei, în loc să dea spre exterior. Bailey făcu un pas înapoi, în colţul unde salonul şi sufrageria întâlneau camera centrală într-un unghi de 90 de grade.

— Aşa ceva e imposibil, se împotrivi el, geamul ăsta e la cinci-şase metri de sufragerie.

— Nu şi într-un teseract, îl corectă Teal. Priveşte! Deschise fereastra, înaltă din podea până-n tavan, şi trecu prin ea în timp ce continua să vorbească peste umăr.

Din punctul de vedere al lui Bailey, pur şi simplu se evaporă.

Nu însă şi dintr-al său propriu. Îi trebuiră câteva secunde până să-şi recapete răsuflarea. Apoi se descâlci cu migală din tufa de trandafiri în care se trezise aproape inextricabil încurcat, notându-şi în memorie ca pe viitor să nu mai comande decor horticol din plante cu ţepi, după care îşi roţi privirea în jur.

Era în afara casei. Cubul neted al parterului se înălţa masiv lângă el. După toate aparenţele căzuse de pe acoperiş.

O coti în fugă pe după colţul casei, smulse din clanţă uşa de la intrare şi se năpusti pe scări în sus.

— Homer! Strigă. Doamnă Bailey! Am găsit o ieşire! Bailey îl privi mai degrabă indispus decât încântat să-l revadă.

— Ce ţi s-a mai întâmplat?

— Am căzut afară. Am reuşit să ies afară din casă. Şi voi puteţi, la fel de uşor. faceţi un pas prin fereastra salonului. Aveţi numai grijă la trandafiri. trebuie totuşi să facem altă scară acolo.

— Cum ai intrat înapoi?

— Pe uşa din faţă.

— Atunci tot pe-acolo ieşim şi noi. Să mergem, draga mea. Bailey îşi îndesă bine pălăria pe cap şi, cu soţia la braţ, o luă în jos pe scări.

Teal îi întâlni în salon.

— Vă puteam spune eu că nu ţine figura, îi întâmpină. Uite ce ne rămâne de făcut. Dacă-mi dau bine seama, într-o figură cvadridimensională un om tridimensional are-n faţă două posibilităţi de fiecare dată când trece peste o linie de demarcaţie cum e un perete sau un prag. În mod normal, el face o cotitură de nouăzeci de grade în a patra dimensiune, numai că nu o simte, cu cele trei dimensiuni ale sale. Uite! Păşi iar prin fereastra prin care căzuse mai înainte. De-abia ieşit, îşi făcu apariţia, încă vorbind, în sufragerie, de unde ieşise.

— Am fost atent pe unde merg şi am ajuns unde voiam. Păşi înapoi în salon. Data trecută n-am fost atent şi m-am mişcat în spaţiul normal, aterizând în afara casei. Trebuie să fie o chestiune de orientare subconştientă.

— Nu-mi place de loc să depind de orientarea subconştientă când ies după ziarul de dimineaţă.

— Nici nu trebuie, se face automat. Acum, ca să ieşiţi afară din casă, repetaţi şi dvs. mişcarea, dna Bailey: dacă vă aşezaţi aici cu spatele la fereastră şi faceţi un salt înapoi, sunt absolut sigur că veţi ateriza cu bine în grădină. Fizionomia doamnei Bailey exprima clar ce gândea despre Teal şi despre ideile lui.

— Homer Bailey, ţipă ca piţigăiat, ai de gând să stai aici ca lemnul când asta-şi permite să spună asemenea.

— Dar, doamnă Bailey, încercă Teal s-o dreagă, vă putem lega cu o frânghie, să vă coborâm uş.

— Las-o moartă, Teal, interveni decis Bailey. Trebuie să găsim altă soluţie. Nici eu şi nici dna Bailey nu suntem pregătiţi pentru salturi mortale.

Teal rămase un timp derutat, un scurt răgaz de linişte devenind astfel cu putinţă. Îl curmă Bailey:

— Auzi, Teal?

— Ce s-aud?

— Vorbeşte cineva mai încolo. Ce zici, ar mai putea fi cineva-n casă, îi arde să se joace de-a baba-oarba cu noi, sau ce?

— Nu, nici o şansă. Nu-i decât o singură cheie, asta care-i la mine.

— Dar sunt sigură că se-aude ceva, confirmă dna Bailey. Le-am auzit de când am intrat. Voci. Glasuri. Homer, nu mai pot, nu mai suport. Fă ceva!

— Nu, nu, dna Bailey, o linişti Teal, nu vă speriaţi! Nu poate fi nimeni în casă, dar, uitaţi, mă duc în explorare, ca să vă convingeţi. Homer, rămâi aici cu dna Bailey şi stai cu ochii pe camerele astea de la etaj. Trecu din salon în camera de la parter, de acolo în bucătărie şi apoi mai departe, în dormitor. Ajunse astfel din nou în salon, păşind în linie dreaptă, mergând adică drept înainte tot timpul drumului care-l aduse de la sine înapoi în locul de unde plecase.

— Nimeni prin jur, raportă. Am deschis toate uşile şi ferestrele pe unde-am trecut – toate în afară de asta. Se îndreptă spre fereastra opusă celei prin care căzuse mai înainte şi trase draperiile.

Văzu un om cu spatele la el, patru camere mai încolo. Teal aproape că smulse fereastra şi se năpusti prin ea, răcnind:

— Stai, că te văd! Stai, banditule!

Silueta îl auzi, pentru că o rupse la fugă. Teal se ţinea pe urmele ei, întinzându-şi cu râvnă compasul prin bibliotecă, bucătărie, sufragerie, salon, cameră după cameră, şi totuşi, în ciuda eforturilor sale disperate, Teal nu putea reduce nici o iotă din avansul de patru camere pe care-l luase din start intrusul.

Îl văzu pe cel urmărit făcând un salt, cam împiedicat, dar plin de avânt, peste pervazul scund al ferestrei, performanţă care-i zbură pălăria din cap. Ajuns la locul unde fugarul îşi pierduse coiful, Teal se opri şi-l ridică, bucuros că are un motiv să se oprească şi să şi mai tragă răsuflarea.

— Cred că mi-a scăpat, recunoscu ei. Oricum, avem pălăria. Poate-i dăm de urmă aşa.

Bailey luă pălăria, o privi, apoi izbucni în hohote şi i-o trânti lui Teal pe cap. Venea ca turnată. Teal rămase buimac, apoi îşi luă pălăria din cap şi o examină. Pe panglica circulară din interior erau înscrise iniţialele „Q. T.”. Era chiar pălăria lui.

Încet, înţelegerea îşi făcu loc pe faţa lui. Se duse înapoi la fereastră şi îşi îndreaptă privirea de-a lungul şirului de camere prin care-l urmărise pe misteriosul străin. Îl văzură fâlfâind din braţe în chip de semnal.

— Ce faci? Întrebă Bailey.

— Vino să vezi. Cei doi se apropiară şi-i urmăriră privirea. Patru camere mai încolo văzură trei siluete stând cu spatele, doi bărbaţi şi o femeie. Cel mai înalt şi mai deşirat îşi bălăbănea caraghios mâinile.

Dna Bailey scoase un ţipăt şi leşină din nou.

Câteva minute mai târziu, după ce dna Bailey îşi veni în simţiri şi-şi mai recompuse puţin trăsăturile răvăşite, Bailey şi cu Teal ţinură sfat.

— Teal, spuse Bailey, n-am să-mi pierd acum timpul aruncând vina pe tine. Învinuirile nu mai folosesc la nimic şi sunt sigur că n-a fost intenţia ta să se întâmple cum s-a întâmplat, dar cred că-ţi dai seama de situaţia literalmente fără ieşire în care ne aflăm. Cum facem să ieşim de aici? Mă bate gândul că aici o să ne putrezească oasele: fiecare cameră duce într-alta şi aşa la infinit.

— Oho, nu-i chiar aşa de neagră situaţia. Eu am ieşit o dată, nu?

— Da, dar acum nu mai poţi repeta figura, doar ai încercat.

— Oricum, n-am încercat încă din toate camerele. Mai e şi biroul.

— A, da, biroul. Am trecut pe-acolo când am ieşit prima dată, dar nu ne-am oprit. Ce zici, crezi c-am putea ieşi printr-unul din geamurile de-acolo?

— Stai, nu zice încă hop. Matematic, ar trebui să dea spre cele patru camere laterale de la etajul ăsta, dar n-am dat niciodată draperiile la o parte. Ce-ar fi să aruncăm o privire?

— Tot nu ne costă nimic. Draga mea, cred că mai bine ai rămâne aici să te odihneşti.

— Singură în locul ăsta îngrozitor? Asta nu! Doamna Bailey fu numaidecât în picioare lângă canapeaua pe care-şi refăcuse forţele.

Urcară mai sus.

— Asta-i camera din mijloc, nu, Teal? Întrebă Bailey în timp ce treceau prin dormitorul principal ca să urce deasupra, în birou. Adică ăsta era, pe schiţa ta, cubul mic, complet închis în mijocul cubului mare?

— Aşa-i, aprobă Teal. Bun, hai să vedem. Cred că geamul ăsta dă spre bucătărie. Puse mâna şi trase de corzile draperiilor veneţiene.

Nu, nu era aşa. Vârtejul ameţelii îi năpădi ca un val. Căzură doborâţi la podea, încleştaţi reflex de desenele de pe covor, ca şi cum acestea le-ar fi putut opri căderea.

— Închide! Închide! Gemu Bailey. Stăpânindu-şi cu greu frica ce-l cuprinsese, Teal îşi croi drum înapoi spre fereastră, dibui draperiile şi le trase la loc. Fereastra dădea în jos, nu în afară, şi asta de la o înălţime ameţitoare.

Doamna Bailey leşinase din nou.

Teal se duse după alt coniac, în timp ce Bailey îi masa încheieturile. Când îşi mai reveniră, Teal se apropie prudent de geam şi întredeschise de-un deget draperia. Proptindu-se bine-n genunchi, cercetă priveliştea. Se întoarse spre Bailey:

— Vino să vezi, Homer. Spune-mi dac-o recunoşti.

— Să nu te-apropii, Homer Bailey!

— Lasă, Matilda, că am eu grijă. Venind lângă Teal, Bailey strecură şi el o privire.

— Vezi acolo? Ăla-i Blocul Chrysler, asta-i sigur, sigur ca moartea. Şi mai încolo-i East River şi Brooklyn-ul. Îşi lăsară privirea să cadă drept în jos, de-a lungul faţadelor netede a unui zgârie-nori colosal. La picioarele lor, la sute de metri adâncime, un oraş ca o jucărie îşi etala animaţia. După câte pot să-mi dau seama, privim de sus în jos faţada lui Empire State Building, dintr-un punct situat chiar deasupra turnului.

— Ce să fie? Un miraj?

— Nu cred. e prea perfect. Cred că spaţiul e chiar aici pliat în a patra dimensiune şi noi privim pe după o muchie.

— Vrei să spui că de fapt nu vedem ce vedem?

— Ba da, cum te văd şi cum mă vezi. Drept să spun, nu ştiu ce s-ar întâmpla acum dacă am ieşi prin fereastra asta şi eu unul nici n-am poftă să aflu. Dar ce mai privelişte, mamma mia, ce mai panoramă! Hai şi pe la celelalte ferestre!

De fereastra următoare se apropiară cu mai multă circumspecţie şi bine făcură, căci îi aştepta ceva mai năucitor şi mai aberant decât prăvălirea privirii în abisul deschis de pe un zgârie-nori. Erau pur şi simplu în largul oceanului, ocean imens şi cer albastru – dar oceanul era unde-ar fi trebuit să fie cerul şi viceversa. De data asta nu-i luase chiar pe nepregătite, dar

amândoi simţiră cum îi îneacă răul de mare, odată cu valurile ce li se rostogoleau răsturnate deasupra capului; lăsară repede storurile, fără să-i mai dea şi doamnei Bailey prilej de tulburare. Teal se întoarse spre a treia fereastră:

— Mai avem chef de înc-o repriză, ce zici, Homer?

— Îmmh, bine, fie! Tot n-am avea linişte dacă n-am şti. Uşurel, uşurel! Teal ridică storul câţiva centimetri. Nu văzu nimic şi-l ridică încă puţin – tot nimic. Îl ridică încet până ce descoperi toată fereastra. Priviră afară la. nimic.

Nimic, absolut nimic. Ce culoare are nimicul? Ce formă are? Forma este atributul a ceva. Aici nu exista nici dimensiune, nici formă. Nici măcar nu era negru ca tenebrele. Era nimic.

Bailey îşi muşcă ţigara.

— Teal, asta cu ce se mai mănâncă?

Impasibilitatea lui Teal era pentru prima oară zdruncinată.

— Nu ştiu, Homer, pur şi simplu nu ştiu. dar cred că fereastra asta ar trebui zidită. Privi fix un moment spre storul coborât la loc. Cred că am dat cu ochii de un loc unde spaţiul nu există. Am aruncat o privire pe după un colţ cvadridimensional şi n-am găsit acolo nimic. Se frecă la ochi. Mă doare capul.

Ezitară o vreme înainte de a aborda cea de-a patra fereastră. Asemenea unei scrisori încă nedeschise, putea aduce – ori nu – veşti rele. Incertitudinea lăsa loc şi speranţei. În cele din urmă, încordarea devenind insuportabilă, Bailey se hotărî şi trase de coarda, în ciuda protestelor nevestei.

Nu era chiar atât de rău. Un peisaj se întindea în faţa lor, în poziţie normală şi la un nivel de la care biroul părea la parter. Dar era evident un peisaj inospitalier.

Un soare fierbinte-clocotitor ardea pe un cer galben ca lămâia. Solul neted, de un cafeniu steril şi şters, părea pârjolit de foc, incapabil de a genera viaţă. Viaţa totuşi exista – copaci bizari, piperniciţi, ce înălţau spre cer braţe noduroase, contorsionate. Mici smocuri de frunze ţepoase creşteau la extremităţile acestor excrescenţe diforme.

— Îngeri din ceruri, răsuflă Bailey, unde mai e şi asta?

Teal clătină din cap, cu ochii tulburi.

— Mă depăşeşte.

— Nu seamănă cu nimic de pe Pământ. Pare mai degrabă o altă planetă. Marte, de exemplu.

— N-am de unde şti. Dar, ştii, Homer, ar putea fi şi mai rău, mai rău decât o altă planetă, vreau să zic.

— Hă? Ce spui?

— Poate fi complet în afara spaţiului nostru. Nici măcar nu-s sigur dacă ăla de sus e soarele nostru. E prea strălucitor.

Doamna Bailey li se alăturase şovăind şi acum privea şi ea la strania privelişte.

— Homer, spuse cu o voce stăpânită, copacii aceia hidoşi. mă înspăimântă. El o bătu uşor pe mână.

Teal meşterea ceva la zăvorul ferestrei.

— Ce faci? îl întrebă Bailey.

— M-am gândit că dacă-mi scot capul pe fereastră aş putea să-mi dau mai bine seama despre ce-i vorba.

— Da. bine, mormăi Bailey. Dar vezi, ai grijă.

— Am, sigur. Crăpă puţin fereastra şi adulmecă. Aerul, cel puţin, e bun. O deschise larg.

Înainte de a-şi putea duce planul la îndeplinire, se întâmplă ceva care-i abătu atenţia. O trepidaţie apăsătoare, ca începutul unei senzaţii de vomă, cuprinse întreaga clădire pentru un lung moment, apoi încetă.

— Cutremur! Ziseră cu toţii într-un glas. Doamna Bailey se aruncă de gâtul soţului.

Teal înghiţi în sec, îşi reveni primul şi zise:

— Nici grijă, doamnă Bailey. În casa asta suntem în perfectă siguranţă. Ne putem doar aştepta la mici seisme de reaşezare, după cutremurul de azi-noapte. Tocmai îşi compusese o fizionomie liniştitoare, când veni al doilea şoc. Acesta însă nu mai era un tremur blând, ci o rostogolire asemănătoare valurilor pe mare.

Oricare californian, prin naştere ori prin adopţiune, dispune de un reflex atavic adânc înrădăcinat. Orice cutremur de pământ îi transmite irepresibil o răvăşitoare claustrofobie care-l împinge orbeşte afară! Tineri cercetaşi-model au grijă ca până şi bunicuţele uitate de lume să se conformeze acestui imperativ. Fapt este că Teal şi Bailey se pomeniră afară, aterizând de-a berbeleacul peste doamna Bailey. Aşadar, rezultă că ea trebuie să fi sărit prima. Această ordine de prioritate nu putea fi atribuită însă cavalerismului. Trebuie presupus că, pur şi simplu, ea se aflase într-o poziţie mai propice saltului în momentul respectiv.

Se regrupară, se reculeseră puţin, se frecară la ochi, să-şi scoată nisipul. Prima senzaţie fu una de uşurare la contactul tălpilor cu un teren ferm, chiar dacă pustiu. Apoi Bailey observă ceva ce-l aruncă arc în picioare, iar pe doamna Bailey o făcu să-şi înghită micul speech pe care tocmai vroia să-l înceapă. Unde-i casa?

Casa nu mai era. Parcă intrase în pământ. Rămăseseră singuri în mijlocul şesului întins şi dezolant pe care-l văzuseră de la fereastră. Peisaj în care, pe lângă arbuştii chirciţi şi contorsionaţi, nu mai exista nimic decât cerul galben şi astrul a cărui dogoare lichefiată, scurgându-li-se în creştetul capului, ajunsese aproape de nesuportat.

Bailey îşi roti încet privirea în jur, apoi se întoarse spre arhitect.

— Ei, Teal? Vocea-i suna ameninţător.

Teal strânse din umeri neajutorat.

— Ce n-aş da să ştiu şi eu! Aş da orice să fiu sigur că măcar suntem pe Pământ.

— Bine-bine, dar aici nu putem rămâne aşa. Nu putem aştepta aşa o moarte sigură. În ce parte s-o luăm?

— În orice parte, dacă mă-ntrebi. Hai să ne ţinem după soare.

Se târâră aşa, fără să mai ţină socoteala drumului parcurs, până ce dna Bailey ceru un răgaz de odihnă. Se opriră. Teal îl luă deoparte pe Bailey:

— Ai vreo idee?

— Nu. nu, niciuna. Fii atent, n-auzi nimic? Teal ascultă atent.

— Ba, parcă. dacă n-am halucinaţii.

— Huruit ca de automobil. Ce văd, ăsta-i chiar automobil!

Ajunseră la autostradă, după mai puţin de-o sută de metri. Automobilul, când ajunse în dreptul lor, se dovedi a fi un camion, cam vechi şi cam astmatic, condus de un fermier. Se opri, scârţâind, la semnele lor.

— Am rămas în pană. Nu ne puteţi lua şi pe noi?

— Cum să nu. Hai, urcaţi!

— Şi unde mergeţi cu maşina?

— La Los Angeles.

— Los Angeles? Mergem către un loc cu numele ăsta?

— Păi dară, dacă trecem acum chiar prin mijlocul Rezervaţiei Naţionale de Arbori Yucca!

O întoarcere dezolantă, ca retragerea lui Napoleon din Rusia. Dl şi dna Bailey stăteau în faţă, cu şoferul, Teal stătea sus, hurducat între scândurile camionului şi bătut în cap de soare. Bailey îl convinse pe amabilul fermier să facă un ocol pe la casa-teseract, nu fiindcă ar fi ţinut neapărat s-o mai vadă, ci numai ca să-şi ia maşina.

În cele din urmă, camionul coti la ultima curbă şi-i depuse acolo de unde porniseră. Dar casa nu mai era acolo.

Nu mai exista nici măcar camera de la parter. Dispăruse. Cei doi Bailey nu putură rezista curiozităţii şi se mai învârtiră şi ei o vreme în jurul fundaţiei goale, împreună cu Teal.

— La asta ce mai ai de zis, Teal? Întrebă Bailey.

— Presupun că la ultimul şoc trebuie să fi alunecat pur şi simplu într-o altă secţiune a spaţiului. Acum îmi dau seama c-ar fi trebuit s-o ancorez mai solid de fundaţie.

— Ar fi trebuit să mai faci tu şi altele!

— La urma urmei, nu văd de ce ne-am amărî prea tare din cauza asta. Casa era asigurată, şi-am aflat şi-o mulţime de chestii nemaipomenite. Există atâtea posibilităţi, bătrâne, atâtea posibilităţi! Formidabil, uite acuma-mi dă prin minte, ce casă magnifică, ce idee revoluţionară.

Teal intrase din nou până peste cap în trepidaţia timpului. Era doar, dintotdeauna, un om de acţiune.

There was a crooked man, and he went a crooked mile, He found a croked sixpence against a crooked stile, He bought a crooked cat, which caught a crooked mouse, And they all lived together în a little crooked house.

Trăia odată un om într-o dungă.

Umbla cale lungă pe-o cărare-ntr-o dungă, Şi, taman când s-ajungă lâng-o strungă-ntr-o dungă, Numai ce dădu peste-o pungă-ntr-o dungă, Cu care-şi tocmi o pisică-ntr-o dungă, Care – haţ! Gheara-i ciungă pe-un şoarece-ntr-o dungă!

Şi cu toţi trăiau strună într-o casă-ntr-o dungă.

SFÂRŞIT